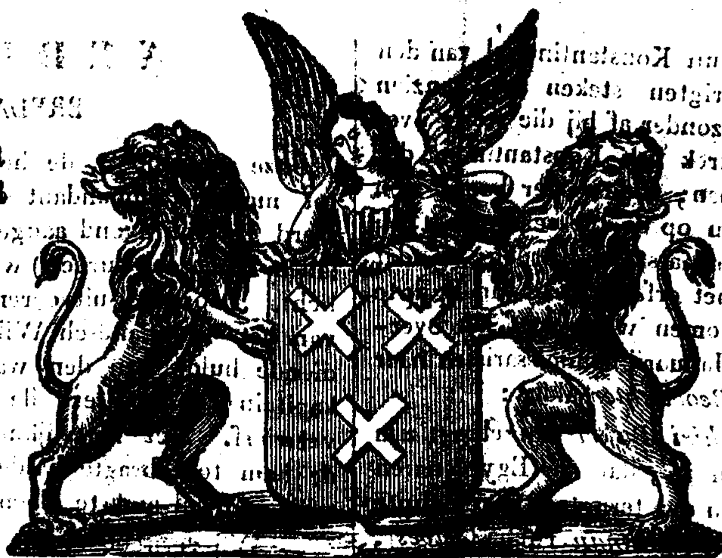
No. 17. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 9 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Februarij.

Ook in de kamer der pairs is de overeenkomst met Buenos-Ayros ter spraak gekomen en heeft de markies *van Dreux Brézé* verlangd de ministers daarover te onderhouden. Even als bij de afgevaardigden is deze interpellatie tegen aanstaanden maandag bepaald.

De afgevaardigden hebben in hunne bureaux het ontwerp voor de aanvraag der geheime fondsen onderzocht. De discussien zijn aldaar zeer vreedzaam afgeloopen; en wel voornamelijk ter oorzaak dat de leden van het vorig kabinet benevens hunne vrienden zich hebben onthouden van aan dezelve deel te nemen en niet in de bureaux zijn verschenen. Het gevolg is geweest, dat in al de bureaux tot commissarissen zulke leden gekozen zijn, die het ministerie zijn toegedaan, als: de heeren *Leclerc*, *Bonnefors*, *F. Delessert*, *Jouffroy*, *Schneider*, *Jacqueminot*, *Sebastiani*, *Denis* en *Fulchiron*. Hiernaar te oordeelen schijnt het ministerie van zulk eene meerderheid voor het gezegd ontwerp, welks aanneming eene stemming van vertrouwen is, verzekerd te zijn, dat de oppositie het niet gewaagd of der moeite waardig geoordeeld heeft om de leden harer partij in de bureaux tot leden der commissie voor te dragen.

In het *Journal des Débats* leest men: Het ontwerp van wet waarbij 80,000 man van de klasse van 1840 onder de wapenen geroepen worden, strekt om, na aftrek van 7,725 man voor de marine, het leger met 65,000 man te vermeerderen, waardoor het effectief op 505,000 man gebragt wordt. De minister van oorlog is voornemens om in den loop der zitting een tweede ontwerp voor de oprigting van het contingent der klasse van 1841 aan te bieden. Daardoor zou de kamer de wet van het contingent even als het budget stemmen, en aan het ministerie de noodige fondsen en manschappen verleenen voor de handhaving van het door de kamer bepaald effectief. Deze verstandige maatregel stelt ter beschikking van het gouvernement al de manschappen, die de gebeurtenissen noodzakelijk maken konden, dat onmiddelijk onder de wapenen geroepen werden."

— Uit Valenciennes wordt gemeld, dat de verschillende detachementen zware en ligte kavallerie, aldaar vereenigd om de remonte te ontvangen, naar mate de paarden uit het buitenland aankomen, achtervolgelijk naar hunne korpsen terugkeeren. De levering van vreemde paarden liep bijna ten einde, zoodat de commissie van remonte in de volgende maand uiteen zou kunnen gaan.

— Den 4den is het lijk van keizer *Napoleon*, in de kerk der Invaliden overgebragt naar de kapel van St. Jerome, welke tot een voorloopig graf is ingerigt. De geestelijkheid en al de Invaliden met den staf zijn bij deze plegtigheid tegenwoordig geweest.

— De generaal *Bugeaud*, onlangs tot gouverneur-generaal van Afrika benoemd, is niet te min voor eenige dagen in het departement Dordogne tot gedeputeerde verkozen.

— In de opera is een bal gegeven ten voordeele der ongelukkigen die door de inundatien hebben geleden. Hetzelve heeft 50,000 fr. opgebragt.

— De volgende telegraphische depeche, van Marseille den 2den verzonden, is gisteren door het gouvernement bekend gemaakt.

Alexandrie 23 Januarij.

De (fransche) consul-generaal aan den minister van buitenlandsche zaken.

"De geheele turksche vloot heeft heden de haven van Alexandrie verlaten. Men heeft tijdingen van de komst van *Ibrahim* te Ramleh, niet verre van Gaza. Zijn leger moet thans op het egyptisch grondgebied zijn gekomen. De gezant der Porte heeft *Mehemed* het berigt medegedeeld, dat hij de tijding had ontvangen, dat de Sultan den firman geteekend had, waarbij hem de erfelijke heerschappij over Egypte wordt verleend. Alle wederzijds aangegane verbindtenissen zijn dus volbragt."

— Van de Spaansche grenzen wordt gemeld, dat meer dan 800 Spanjaarden door la Jonquières naar hun land zijn teruggekeerd en er wel ontvangen werden.

Een der Madridsche bladen begroot het cijfer, waarop de openbare inkomsten konden gebragt worden op 750 millioenen realen; daarvan moesten echter besteed worden, voor intrest en amortissement 300 millioen; 170 millioenen voor de civiele lijst en de ministerien behalve dat van oorlog; te weten: civiele lijst 43 millioenen; justitie 18 millioenen; buitenlandsche zaken 8 millioenen; binnenlandsche zaken 70 millioenen en marine 50 millioenen; het maximum dat nog voor oorlog zou overblijven bedroeg dan 200 millioenen realen. Volgens hetzelfde blad zijn sedert 1816 tot 1835 2,455,000,000 realen voor oorlog uitgegeven, of door elkander jaarlijks 306,666,666; in het cijfer over ieder jaar bestaat echter een groot verschil, naar dat er oorlog of vrede in het land was.

De berigten uit Madrid tot den 29sten houden geen bijzonder nieuws. Er heerschte eene zekere ongerustheid over den openbaren staat van zaken en ten aanzien van den geest, die in de nieuwe cortes zou heerschen. Aan de geschillen met Portugal hoopte men weldra een einde te zien, door de bekrachtiging van het Douro-traktaat door de portugesche tweede kamer.

— Ter beurze van heden (5 Februarij) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 112,60; 3 pCt. 76,65; Nap. r. 101,60; Sp. Ardoins 25⅝; Rom. L. 100¾.

(*Van den 6den.*) De commissie van onderzoek voor het ontwerp betrekkelijk het handeltraktaat met Nederland, heeft den markies *van Dalmatie* tot president en den heer *Lascases* tot haren secretaris gekozen.

Van de commissie van onderzoek voor het ontwerp den letterkundigen eigendom betreffende, is de heer *Lamartine* tot president en *Dumon* tot secretaris gekozen.

— De kamer der afgevaardigden beraadslaagt thans over een ontwerp betrekkelijk de douanen.

— De maarschalk *Valée* is den 26sten Januarij te Palma op de Balearische eilanden aangekomen, waar hij waarschijnlijk zijne quarantaine zal houden.

— De thans ontvangen dagbladen uit Maltha van den 28sten ll. bevestigen de tijding der bevrediging van het Oosten; de turksche vloot zeilde naar Konstantinopel terug, en het overschot van het egyptisch leger keerde naar Egypte terug; *Ibrahim* bevond zich te Jaffa.

— Ter beurze van heden (6 *Februarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 112,35; 3 pCt. 76,45; Nap. r. 101,70; Spanje Ardoins 25¼; Rom. L. 100½.

DUITSCHLAND.

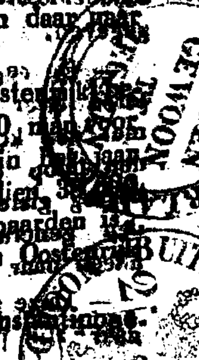
FRANKFORT, den 5den Februarij.

Volgens eene in de dagbladen verschenen opgave, telt de thans beschikbare Pruissische magt aan den Nederrijn en in Westfalen gezamenlijk 91,536 man, waaronder 40 bataillons infanterie, 31 bataillons landwehr, 8 regimenten kavallerie, 10 eskadrons uhlanen, artillerie 8000 man, enz.

— De eerst onlangs van eene buitengewone zending bij de Zuid-Duitsche hoven teruggekeerde chef van den Oostenrijkschen algemeenen staf, de generaal-majoor *von Hess*, zal, naar men uit Weenen meldt, spoedig met eene nieuwe gewigtige zending van daar naar de hoven van Dresden en Berlijn vertrekken.

— De thans uitgeschrevene ligting van rekruten in Oostenrijk bedraagt 44,000 man voor de Duitsche provincien en 12,000 man voor Italie, te zamen 56,000 man, dat is 23,000 meer dan in het jaar 1840. Door Hongarijen worden, gelijk bekend is, bovendien manschappen geleverd. Het getal der aan te koopen paarden is, naar men meldt, bepaald op 17,000. Tot dus ver zijn in Oostenrijk geene verlofgangers opgeroepen.

— De *Oostenrijksche Beobachter* deelt berigten uit Konstantinopel

en Syrie mede, met den gewonen post uit Konstantinopel van den 13den te Weenen aangebragt. Deze berigten steken ten aanzien van den toestand van *Ibrahim*-pacha, bijzonder af bij die welke over Frankrijk zijn mede gedeeld. Na het vertrek van Konstantinopel der stoomboot *Tahiri Bahri* gemeld te hebben, aan welker boord zich Ottomannische zee-officieren bevinden, om op de turksche vloot bij haar terugkeeren naar Konstantinopel geplaatst te worden, en dat de Sultan bewilligd had *Mehmet* Ali in het erfelijk bezit van Egypte te laten, ingeval zijne onderwerping volkomen waar, met het overbrengen van welk besluit reeds den 4den Januarij commissarissen naar Alexandrie vertrokken zijn, vervolgt de *Beobachter* aldus:

» Berigten uit Syrie, die door de *Tahiri Bahri* aangebragt zijn en tot den 2den dezer loopen, houden in, dat de Egyptenaren Damascus ontruimd en in twee afdeelingen den terugtogt naar Egypte aanvaard hadden. De eerste daarvan, onder *Soliman*-Pacha (*Selves*), brak den 23sten December naar Massarib op, om met een groot gedeelte der vulgeoderen en met de vrouwen den weg door de woestijn in te slaan. *Ibrahim*-Pacha zelf, die den 29sten December Damascus verlaten had, wilde zich, naar men vernam, met de tweede afdeeling eenen weg door Palestina heen banen, om zoo mogelijk Gaza te bereiken, en van daar over El-Arisch naar Egypte terug te keeren.

» Het leger van *Ibrahim*-Pacha had naauwlijks den terugtogt begonnen, of de desertie nam onder hetzelve hand over hand toe. Op denzelfden dag, waarop *Soliman*-Pacha Damascus verliet, deserteerde een geheel regiment artillerie met geschut en bagage, om naar de Turken over te loopen; een deel ruiterij, die men hetzelve achterna gezonden had, werd door dat regiment met schroot vuur ontvangen en terug geslagen; een tweede korps, dat ter vervolging van de overloopers afgezonden was, keerde volstrekt niet terug. Bovendien liepen uit het leger der Egyptenaren een zestigtal officieren naar de Turken over, en werden met het evengemelde regiment over Gaza naar St. Jean d'Acre gezonden.

» *Ibrahim*-Pacha zelf werd, kort na zijnen aftogt uit Damascus, door de Drusen, Kurden en Metualis levendig aangetast en heeft aanzienlijke verliezen geleden. Kort voor zijn vertrek uit Damascus had hij den voormaligen Egyptischen civielen gouverneur van Syrie, *Scherif*-Pacha, na eerst 2000 beurzen (een millioen piasters) van hem afgeperst te hebben, ter dood doen brengen.

» De Ottomanische troepen, die, onder de bevelen van *Haddschie-Ali*-Pacha den door de Porte benoemde gouverneur van Damaskus, uit Klein Azie gekomen waren, hadden Homs reeds bezet, en rukten op Damascus aan.

» Uit deze berigten blijkt hoe valsch de tijdingen geweest zijn, die sedert eenigen tijd in openbare dagbladen verspreid zijn geworden, nopens overwinningen, welke de Egyptenaren op de Drusen zouden behaald hebben nopens de ontzagwekkende houding van het Egyptisch leger, nopens gevechten, die tusschen de bergbewoners onderling zouden voorgevallen zijn, nopens algemeen wanorde en regeringloosheid in Syrie, enz.

» De openbare gezondheidstoestand te Konstantinopel is voortdurend voldoende."

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Februarij.

De kamer der vertegenwoordigers heeft zich weder bezig gehouden met de wet op de pensioenen. In dezelve is voorts weder sprake geweest van eene zoogenaamde schending van het grondgebied. Volgens de Arlonsche bladen zijn den 28sten ll. eenige douanen van het groothertogdom Luxemburg op het belgisch grondgebied gekomen om er goederen in beslag te nemen die smokkelaars voornemens waren over de grenzen te brengen, terwijl zij de smokkelaars zelve mishandeld hadden. De heer de Smet de kamer van dit voorval mededeeling doende, vroeg tevens de ministers dienaangaande om inlichting, doch hem werd geantwoord, dat het gouvernement van het gezegde voorval nog geen kennis droeg.

— De geschillen tusschen het stedelijk bestuur en den heer *Francbois* zijn bij transactie geschikt. De laatstgenoemde zal voor iedere voorstelling eene zekere som betalen, welke dan onder den titel van schadeloosstelling aan het bestuur der schouwburgen zal worden gegeven.

— De regerende hertog van *Saxen Coburg* werd sedert eergisteren over den spoorweg van Luik alhier gewacht om gemeenschappelijk met den koning de reis naar Londen te aanvaarden, ten einde bij den doop der britsche kroonprinses tegenwoordig te zijn. Daar de hertog gisteren alhier nog niet aangekomen was, is de koning, van den generaal *Goblet* en zijn aide-de-camp *van Praet* vergezeld, alleen naar Londen vertrokken.

— Onze gezant te Londen *van de Weijer* is van hier eergisteren naar zijn post teruggekeerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Februarij.

Onze stadgenoot, de heer *D. Ippman*, deze dagen door Z. M. tot majoor-kommandant der Bredasche schutterij bevorderd zijnde, werd gisteren avond aangenaam verrast door het Harmonie-gezelschap (allen Bredasche burgers) wegens het geven eener serenade met fakkellicht. Door het uitvoeren van verschillende muzijkstukken, waarvan het Nederlandsch Wilhelmus voorafging, bragt men de welverdiende hulde aan den waardigen chef, die eene reeks van jaren als kapitein der schutterij de hoogste toegenegenheid zijner stadgenooten verwierf. Met hartelijkheid werd dan ook door den kommandant, de hem toegebragte hulde beantwoord, door het gezelschap een feestelijk onthaal aan te bieden.

— Wij vernemen, dat de commissie, benoemd tot de herziening der wetten op de nationale militie en schutterijen, hare eerste bijeenkomst zal houden aanstaanden dingsdag den 9 Februarij, in het lokaal van het departement van binnenlandsche zaken.

— Wij vernemen, dat Z. M. aan jhr. *U. Alberda van Menkema* eervol ontslag heeft verleend, als houtvester in het 3de jagt-district van Groningen.

— De ritmeester van de afdeeling kurassiers n°. 3, *E. Brink*, is nog zes maanden gehandhaafd bij het genot van het non-activiteitstractement, en aan den officier van gezondheid der 3de klasse, tijdelijk tot de 2de bevorderd, *R. Fisscher*, van de 1ste afdeeling, is voor twee jaren het tractement van non-activiteit verleend.

— Rijks-subsidien zijn verleend aan de R. K. gemeenten te Chaam, voor den bouw eener nieuwe kerk, en te Zevenhoven, tot herstel van de pastorij.

— Bij koninklijk besluit, dd. 8 Februarij, heeft het Z. M. behaagd, den heer *A. M. de Hart*, te benoemen tot opziener en onderhouder van het kabinet van oudheden van zijn doorluchtig huis, en tevens toegestaan den titel daarvan te mogen voeren.

— De *Deventer Courant* vermeldt het volgende aangaande de benoeming van den graaf *J. H. van Rechteren* tot lid der tweede kamer.

» Gisteren is ter buitengewone vergadering der staten van Overijssel, nadat de gouverneur verklaard had zich van stemming te dezer zake, te zullen onthouden, verkozen tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de vorige gouverneur van Overijssel, *J. H.* graaf *van Rechteren van Appeltern*, staatsraad in buitengewone dienst, in de plaats van wijlen onzen achtenswaardigen stadgenoot Mr. *W. H. Vijfhuis*, en zulks aanstonds bij eerste stemming met 36 stemmen van de 36 tegenwoordige leden. Wij meenen hierin een zigtbaar blijk te zien, dat de groote verpligting, welke Overijssel aan den nieuw gekozene heeft, rondom over de gansche provincie gevoeld en erkend wordt. Vooral had de gouverneur, welke voor het eerst in eene algemeene vergadering der staten voorzat, eene treffende en bondige aanspraak gehouden, welke den stempel droeg van edele regtschapenheid en van vasten toeleg op voortgaande bevordering van het welzijn der provincie. Des avonds, wij durven niet verzekeren door welke bestelling, is den vorigen gouverneur eene serenade gegeven."

— In de zitting van den hoogen raad, kamer van burgerlijke zaken, van den 4den heeft de procureur-generaal zijne conclusie genomen in de zaak van den heer *Bralle*, tegen de directie der Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij. De procureur-generaal heeft geconcludeerd tot niet ontvankelijk-verklaring van den eischer, en bijaldien de raad zijn gevoelen nopens dit punt niet mogt deelen, tot afwijzing der vordering ten principale. De raad zal later uitspraak doen.

— Luidens de laatstelijk genomen koninklijke beschikking, zal de strekking van den ijzeren spoorweg tusschen Haarlem en Rotterdam, voor zooveel den doortogt door de stad Haarlem betreft, zijn als volgt: Van de tegenwoordige stationsplaats, buiten de stad Haarlem, met eenen boog van niet minder dan 500 ellen straal, het Spaarne benaderende aan de schippers-scheepwerf, zal de weg van daar over die werf worden geleid, en het Spaarne regthoekig passeren, vervolgens tusschen den molen *het Fortuin* en het huis van den heer *Jacobsen* doorgaan, en met eenen boog, als de voorgaande, eene regte strekking nemen bezuiden langs het huis van den heer *van der Straten*, en aldaar den Jansweg snijden, loopende in eene rigting, evenwijdig aan den Molenweg en de Varkensmarkt, over het Jansveld, alwaar het station zal worden gesteld. Verder zal de weg den Kruisweg en de Reekhuizen haaks doorsnijden, en in gezegde rigting, over den stads Singel, met eenen boog van 900 ellen straal, zich uitstrekken naar de Houtvaart.

— Men verneemt dat het Z. M. behaagd heeft, den heer staatsraad, president der arrondissements regtbank te Amsterdam Mr. *M. C. van Hal*, den 3 dezer, zijnde de drie en zeventigste geboortedag van dien waardigen man, te benoemen tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Men wil weten, dat Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf *van Nassau*, tegen het einde dezer maand te 's Gravenhage uit Berlijn wordt terugverwacht.

— Op donderdag den 11 dezer zal te 's Bosch, voor het prov. Geregtshof van N. Braband, de zaak behandeld worden tegen 1°. *Arie Blom*, oud 62 jaren, van beroep landbouwer, geboren en laatst woonachtig te Heesbeek, kanton Heusden, en 2°. *Willem Blom*, 11 jaren, geboren te Aalburg, laatst wonende te Heesbeek, zonder beroep, dewelke worden beschuldigd gedurende verscheidene jaren brandbrieven te hebben gezonden aan onderscheidene bewoners van N. Braband. De beide beschuldigden *Arie* en *Willem Blom*, zijnde vader en zoon, zullen door de heeren mr. *Gerris* en *W. de Knok-len v. d. Meulen*, verdedigd worden.

— Uit *Deventer* schrijft men, van den 4 Februarij:

» In de afgeloopen week is de zoogenoemde Krocht, of onderaardsche kerk onder het hooge koor der groote kerk, op last van kerkvoogden der hervormde gemeente, opgeruimd. Sedert menschengeheugen was dit gebouw steeds tot eene bergplaats van puin en zand gebezigd, waardoor het naauwelijks in het oog viel; en behalve dit, was de oude vloer, waarschijnlijk omdat het water het van tijd tot tijd onbruikbaar maakte, in vroegere eeuwen eenige voeten verhoogd. Het puin is weg gebragt, en de grond tot de oorspronkelijke laagte aan den voet der kolommen uitgegraven. Het voornemen is, dit merkwaardig, en in ons vaderland bijna eenig overblijfsel (uit de elfde eeuw) van eene bouwkunst, die de Gothische voorafging, zoo te herstellen, dat het in al zijne fraaiheid voor den dag kome. De oude vloer bestaat uit ruwe steenen, met kalk overgoten en effen gemaakt, en in het midden is een van duifsteen vervaardigde put, die bij de verhooging schijnt toegeworpen te zijn. Deze omstandigheid verdient een nader oudheidkundig onderzoek; zij doet aan de bronnen denken, die zich somtijds in onderaardsche kerken in andere landen bevinden, b. v. te Dalby en Lund in Zweden door sommige voor oude heidensche offerbronnen gehouden, over welke men de christelijke kerken bouwde.

— Den 3 dezer heeft te Zwolle, onder voorzitting van den heer gouverneur, de eerste vergadering plaats gehad van de commissie tot beoordeeling en regeling der tentoonstelling van voorwerpen van Overijsselsche nijverheid en kunst, welke in het jaar 1842 te Deventer zal worden gehouden.

— Men verzekert, dat het voornemen zou bestaan om de inwijding van het standbeeld voor den onsterfelijken *Michiel Adriaansz de Ruyter*, te Vlissingen in Junij of Julij eerstkomende te doen plaats hebben. De redevoering, bij gelegenheid der inwijding, zou, naar men meende te weten, worden uitgesproken door den hoogleeraar *A. des Amorie van der Hoeven*. Men hoopte, dat dit belangwekkende feest met de hooge tegenwoordigheid van HH. MM. den Koning en de Koningin en van de verdere leden der Koninklijke familie vereerd zou mogen worden.

— In den jare 1840 is in de haven van Zwolle, uit havens van buiten het Rijk, binnengekomen het aanzienlijk getal van 112 zeeschepen, als: uit Hull 79, Newcastle 1, Riga 5, Dantzig 6, Liverpool 11, Cette 1, Drammen 2, Tonneren 1, Rostock 1, Christiania 1, Rensburgh 1, en Oosterwoer 1, zijnde onder nederlandsche vlag 102, engelsche 3, hanoversche 3, oldenburger 2, bremer 1, en papenburger 1. Het getal der van Zwolle uitgeklaarde zeeschepen bedraagt 116. Deze uitkomst bewijst een sterke vooruitgang; in 1836 toch was het getal der ingeklaarde zeeschepen 34, 37 in 1837, 43 in 1838, terwijl in 1839 het getal reeds op 77 was geklommen.

— Dezer dagen is te Parijs, in den ouderdom van 85 jaren, overleden de heer *François Joseph Noël*, van 1800 tot 1802 prefect van het departement van den Boven-Rijn, voormalig gevolmagtigd minister in Holland en Venetië, lid van den raad der universiteit, en honorair inspecteur generaal van het onderwijs; een man, die ook in Nederland met roem bekend is; niet alleen door zijne nuttige en belangrijke geschriften, maar ook, en wel vooral, door zijne op last van Keizer *Napoleon* ondernomen reis door deze gewesten, ter onderzoeking van den staat van het onderwijs, en door zijn gunstig rapport deswege.

— In een engelschen dagblad leest men het volgende: "Men heeft zich dezer dage ten hove drok bezig gehouden met eenen brief door den jongen sultan *Abdul Medjid* aan H. M. de koningin van Engeland gerigt, hoogstdezelve met de geboorte der koninklijke prinses geluk wenschende. Men verzekert, dat deze brief een meesterstuk van oosterschen stijl is, en een zeldzaam voorbeeld van die bloemrijke welsprekendheid aan het Oosten eigen. De vorm is mede opmerkenswaardig. De volgende bijzonderheden zijn ons daaromtrent door een geloofwaardig persoon medegedeeld. De brief is nagenoeg drie voeten lang en 4 à 5 duimen breed. Hij is met zeer kleine, doch goed leesbare letters geschreven, en klaarblijkelijk met de meeste zorg opgesteld. De onderteekening des sultans is op den kant gesteld, waaronder alle de titels zijner voorgangers van sedert onheugelijke tijden her zijn geplaatst. Het papier is geëmailleerd en van betere hoedanigheid dan het velijn; de brief is in eenen omslag gesloten en met het grootzegel van Z. H. voorzien, alles ingesloten in eene kleine tasch geborgen, gelijk aan die, welke de dames dragen, uit rijk met zijde en goud geborduurd satijn vervaardigd.

Gedurende de maanden Augustus, September en October zijn meer dan 8000 Engelschen, die zich in Frankrijk hadden nedergezet, ten gevolge der oorlogs-geruchten, naar Engeland wedergekeerd, of hebben zich naar andere streken van Europa begeven. Het schijnt echter, dat sedert het einde der maand December, het aantal der te Parijs gekomen Engelschen zeer aanmerkelijk is. Allen schijnen zij overtuigd te zijn, dat de europesche vrede thans niet meer wordt bedreigd.

De rivier voor Dordrecht wordt thans weder, als te voren, door voetgangers en schietschouwen met goederen beladen gepasseerd. Bij de peiling van eergisteren is het ijs gebleken de dikte van 10 à 13½ Nederl. duimen te hebben.

Den 3den zat de helft der rivier de Maas voor den Briel reeds vast; den 5den was de stroom voor Maassluis vol ijs.

Uit Nymegen schrijft men, van den 5den: » Het drijfijs in de rivier de Waal heeft zich, sedert de laatste dagen, zeer vermeerderd en is in dikte sterk toegenomen; hetzelve drijft in groote schollen langzaam, en schijnt zich spoedig te zullen vast zetten. De overvaart is zeer moeijelijk. Ook van de Maas en Rijn vernemen wij hetzelfde; hoewel het ijs op de laatste niet zoo menigvuldig is, hetwelk aan den noordenwind, hetwelk al het ijs naar de Waal afvoert, is toe te schrijven.

De hoogte van de rivier de Waal, voor Nijmegen, was den 5den 3 el 4 duim. Op den Rijn drijft veel ijs; de Geldersche IJssel en Lek hebben zich op sommige punten reeds vastgezet.

BOEKBESCHOUWINGEN.

BETEEKENIS en AFLEIDING der EIGENNAMEN, bijeenverzameld door J. W. M. Zalt-Bommel, Joh. Noman en Zoon, 1840, in 12°. Prijs . . . . ƒ 0,40.

Wij treffen hier eene bijeenverzameling aan van vele eigennamen van menschen, landen, steden, rivieren, enz., welke zoowel in de oude als in de nieuwe wereld eenige bekendheid hebben. De schrijver berigt dat hij die verzameling allengskens heeft erlangd, dat eenige aanteekeningen daarvan de aanleiding geweest, en later de kern geworden zijn. Dat de schrijver zijn arbeid echter niet voor volledig houdt, mag men opmaken uit het achter het werkje gevoegd vervolg, 't geen wij wenschen dat in later tijd door een tweede vervolg zal worden aangevuld, als de schrijver zal bespeurd hebben, dat verscheidene eigennamen van personen, enz., door hem zijn weggelaten zonder het grondwoord aan te geven; althans wij hebben vruchteloos naar onderscheidene woorden gezocht. Met dat al is het werkje vrij volledig en aanbevelenswaardig. Met alle verklaringen hebben wij echter geen vrede gehad; maar ook de schrijver waarschuwt daartegen in zijn voorberigt. Wij mogen echter betwijfelen, of ondank het geschiedkundige der schrijfwijze van I. I. † S. (zie het vervolg) voor het woord Jezus in het Grieksch, de letters I. H. S. wel iets anders beteekenen dan de woorden Iesus Hominum Salvator (Jezus de behouder der menschen), welke als kenmerkend teeken der Jesuitenorde gebezigd en bij verkorting aangenomen werden. Maar wat hiervan ook wezen moge, wij houden de uitgave van dit boekske voor nuttig, als voorziende in eene sedert lang gevoelde behoefte, en geloovende dat het voor schoolgebruik allerwelkomst wezen zal, daar het de geschiktheid heeft, om op eene gemakkelijke en beknopte wijze de jeugd bekend te maken met de denkbeelden die aan vele woorden gehecht werden, en die van lieverlede daardoor in eigennamen verwandeld zijn. — Wenschende dat een goed debiet verzamelaar en uitgever beiden zullen beloonen voor hunne moeite, bevelen wij dit boekske aan alle opleiders der jeugd in de eerste plaats, en alle liefhebbers van ontleding van eigennamen in de tweede plaats gerustelijk aan; herinnerende aan de te dikwerf bij beoordeeling over het hoofd geziene waarheid: *que la critique est aisée mais l'art difficile.*

GEDACHTEN over VADERLANDSCHE AANGELEGENHEDEN. Amsterdam, bij H. van Kesteren, 1840, 8°. 40 bl. Prijs . . . . ƒ 0,40.

De schrijver van *Wenschen, verwachtingen van Nederland* heeft andermaal de pen opgevat en onder bovenstaanden titel een vlugschrift in het licht gegeven, waarin hij kort eenige punten van algemeen bestuur behandelt. Wij twijfelen geenszins aan de goede bedoelingen des schrijvers, en wenschten gaarne, dat bij de wrijving der denkbeelden, die sedert de herziening der Grondwet heeft plaats gegrepen, dit gelukkig resultaat mogt geboren worden, dat de welvaart van den Staat algemeen erkend wierd en weldadig terugwerkte op den welstand van al deszelfs ingezetenen. Gaarne willen wij dan de verspreiding ook van deze brochure bevorderlijk zijn; doch derzelver aanbeveling op deze wijze, daar het bestek van ons dagblad dezelve thans niet toelaat, om hier in breedvoerige beschouwingen te treden over het al of niet gegronde of doelmatige van des schrijvers bedoelingen.

ALLERLEI.

De heer DE LONGUEVILLE legde aan den dichter *Chapelain* een jaargeld toe van twintig duizend gulden, om een heldendicht, genaamd: *La Pucelle d'Orleans* (de Maagd van Orleans) te vervaardigen. Met zulk een jaargeld behoefde de dichter zich niet te haasten om een einde aan zijn werk te maken. Hij was er dan ook twintig jaren mede bezig, maar het ergste was, dat, toen het eindelijk in het licht kwam, het op verre na niet voldeed aan de verwachting van het algemeen. De heer MORMOR maakte er de volgende dichtregels op:

Illa Capellani dudum expectata Puella,
Post longa, in lucem, tempora, prodit Anus.

dat is:

De langverwachte maagd komt eindelijk in het licht,
Maar als een oude Bes, met rimpels in 't gezigt.

Gedachten en Opmerkingen.

1.

Waak, in het gewoel der wereld, over uwen mond, en, in de eenzaamheid, over uw hart.

2.

De armoede, ja, verschijnt wel eens aan de deur van den werkzamen mensch, maar treedt zijne woning nooit binnen.

3.

Er is nog een grooter misdaad dan zijne kinderen te vondeling te leggen: hij maakt aan zich dezelve schuldig, die zijne kinderen niets nuttigs laat leeren.

4.

De onkundigste menschen bezitten altijd toch nog kunde genoeg om de gebreken van anderen op te merken en te vergrooten.

5.

Verwacht alles van de arbeidzaamheid en het geduld. Door tijd en vlijt verandert het moerbeziënblad in zijde.

ADMINISTRATIE DER DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden.*

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Klundert*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van den Heer Notaris C. W. MARIS, op den 19 Februarij 1841, des voormiddags ten 10 ure, ten Stadhuize te *Klundert*, in het openbaar aan den minstaannemenden Besteder:

Onderscheidene AARDEWERKEN, bestaande in het VERHOOGEN en AANLEGGEN van eene KADE, het OPMAKEN van SLOTEN en GREPPEN, het AFKARREN van KLOOTWALLEN, en het WIEDEN van GRIENDBOSSCHEN, alles onder de *Klundert*, breeder bij het Bestek van Aanbesteding omschreven, hetwelk ter lezing ligt, ten Kantore van den Rentmeester voornoemd, zullende voorts door den Opzigter W. LIPS op den 17 en 18 Februarij 1841, aanwijzing in loco gedaan worden.

KLUNDERT, den 27 Januarij 1841.

De Rentmeester voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:

DE MILITAIRE SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

NEGENDE DEEL. *JANUARIJ* 1841. N°. 7.

INHOUD:

1°. Beschouwingen over het belang van het Terrein in het Artillerie-Gevecht, van den Overste SLEVOGT. (*Met eene Plaat.*) 2°. Sumatra, of Staats- en Krijgsgeschiedkundige Schetsen der Nederlandsche Bezittingen op Sumatra. *Vervolg van N°. 6.*) 3°. Voorstel tot eene doelmatige Oefening omtrent het Schieten naar de Schijf. (*Ingezonden.*) 4°. Officiele Berigten. 5°. Briefwisseling. 6°. Bijlage, bevattende de laatste Benoemingen, Overplaatsingen en Veranderingen bij het Leger.

Bij Boovengemelden zijn op FRANCO *aanvrage verkrijgbaar, de volgende*

LEERCURSUSSEN BIJ DE K. M. AKADEMIE IN GEBRUIK:

1°.	*Leercursus der Artillerie* voor alle Wapenen.	ƒ 2,40.
2°.	» » *Taktiek* voor alle Wapenen.	» 4,80.
3°.	» » *Administratie* voor alle Wapenen.	» 1,60.
4°.	» » idem idem in Ned. O. Indien.	» 0,80.
5°.	» » *Afrigting en Rijkunst* voor Artillerie en Kavallerie.	» 1,85.
6°.	» » *Statica en Hydrostatica* voor Artillerie, Genie en Waterstaat.	» 2,40.
7°.	» » *Hoogere Meetkunst* voor Infant. en Kav.	» 0,65.
8°.	» » *Versterkingskunst* voor alle Wapenen; (bevattende de aanval en verdediging van Vestingen.)	» 4,20.
9°.	» » *Beginselen der Dynamica.*	» 0,80.
10°.	» » *Gronden der krijgskundige Scheikunde.*	» 0,80.
11°.	» » *Gronden der Mechanica.*	» 1,3[illegible].
12°.	» » *Natuurkundige Stellingen.*	» 2,40.
13°.	» » *Taktische oefeningen op de Kaart.*	» 0,40.
14°.	» » *Hydrodynamica.*	» 0,60.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.